

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30.374/2008/6.szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Pintér András ügyvéd által képviselt **felperesnek**, dr. Schreirer Tibor ügyvéd által képviselt **I. rendű, és II. r. alperesek** ellen kölcsön visszafizetése iránt a Fővárosi Bíróságnál 21.P. 24.078/2004. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.499/2007/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperesek által alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán 2008. november 18-án tartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.499/2007/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alpereseket, hogy fizessenek meg 15 nap alatt a felperesnek egyetemlegesen 249.200 (Kettőszáznegyvenkilencezer-kettőszáz) forint felülvizsgálati perköltséget, és az államnak az adóhatóság felhívására 499.800 (Négyszázkilencvenkilencezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes az 1999. november 8-án kelt kölcsönszerződéssel 6,280.000 Ft, az ugyanezen a napon kötött másik kölcsönszerződéssel 1,200.000 Ft kölcsönt nyújtott az I.r. alperesnek 2000. január 8-ai lejáratra azzal, hogy az I. r. alperes a kölcsön futamidejét jogosult volt egyoldalúan meghosszabbítani.

Az 1999. november 9-én kötött kölcsönszerződéssel a felperes 1,100.000 Ft kölcsönt nyújtott az I. r. alperesnek 1999. december

9-ei lejáratra. A kölcsönök visszafizetéséért a II. r. alperes készfizető kezességet vállalt.

Az I.r. alperes a kölcsönszerződések lejártát egyoldalúan meghosszabbította, a szerződésekre saját kezűleg vezetett meghosszabbításokban módosította a visszafizetendő összeget is, így az eredeti 8,580.000 Ft kölcsöntatozás a szerződéseknek a felperes általi felmondása időpontjára - 2000. november 24-ére - a módosítások szerint 14,183.000 Ft-ra emelkedett.

A felperes a módosított keresetében 8,580.000 Ft tőke, ebből 7,408.000 Ft után 1999. november 8-ától, 1,100.000 Ft után pedig 1999. november 9-étől a kifizetés napjáig járó évi 20 % késedelmi kamata megfizetésére kérte az alpereseket egyetemlegesen kötelezni.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Azzal védekeztek, hogy az 1999. november 8-án kötött két kölcsönszerződés aláírásakor pénz átadása nem történt, a korábban felvett és havi 10 % kamattal törlesztett összegekből fennmaradt tartozást foglalták új szerződésekbe. Az 1999. november 9-én kelt szerződésben írt 1,100.000 Ft-ból 1,000.000 Ft-ot az I. r. alperes valóban felvett, azonban a korábban felvett összegekre kifizetett havi 10 %-os kamat helyett évi 20 %-kal számolva az általa fizetett törlesztés a teljes tartozást fedezte, így tartozásuk nem áll fenn.

Az első fokon eljáró Fővárosi Bíróság a 15.P.21.264/2001/21. számú ítéletében a keresetet elutasította. Megállapította, hogy az I. r. alperes által felvett összegeket, valamint a törlesztéseket egybevetve - az - ügyleti kamatot évi 40 %-ra mérsékelve - a visszafizetett összeg fedezte a felvett 6,000.000 Ft kölcsönt, annak évi 40 % kamatát, és ezt követően az I. r. alperesnek még 1,118.511 Ft túlfizetése keletkezett.

A Fővárosi Ítéltábla a 4.Pf.201.034/2004/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a Fővárosi Bíróság a 21.P.24.078/2004/24.számú ítéletében az alpereseket 8.,330.000 Ft tőke, és ennek 2000.október 10-étől a kifizetés napjáig járó évi 20 %-os kamata egyetemleges megfizetésére kötelezte. Az okiratok alapján elfogadta, hogy a felperes összesen 8,580.000 Ft kölcsönt nyújtott az I. r. alperesnek, ebből az I. r. alperes 250.000 Ft visszafizetését nyugtával igazolta, így a fennmaradó 8,330.000 Ft és kamatai megfizetésére kötelezte az I.r. alperest mint kölcsönadóst, a II. r. alperest mint készfizetőt kezest.

A Fővárosi Ítéltábla az alperesek fellebbezése folytán hozott 4.Pf.21.499/2007/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét

helybenhagyta. Megállapította, hogy a felperes három, a kölcsönszerződéseket tartalmazó magánokiratot csatolt, amelyeket a felperes és az alperesek is aláírtak. A kölcsönszerződéseket az I. r. alperes írta, majd az aláírásokat követően ő vezette rájuk a módosításokat, amelyek ellen a felperes egyébként nem tiltakozott. Az okirattal szemben a bizonyítás a Pp. 196. §-a (1) bekezdésének a/ pontjára és a 199. §-ára figyelemmel az alpereseket terhelte. Az I. r. alperes által rávezetett módosítások után azonban un. tanúsítvány került feltüntetésre. A tanúsítványt aláíró személyeket az elsőfokú bíróság tanúként kihallgatta, a tanúvallomások azonban ellentmondásosak voltak és ellentmondásokat tartalmazott a peres felek előadása is, ezért a másodfokú bíróság az okirati bizonyítékok alapján döntötte el a felek közötti jogvitát. Mivel az okiratokkal szemben az alpereseknek nem sikerült bizonyítaniuk, hogy azok nem a valós kölcsönösszegeket tartalmazzák, az azokban foglaltakat a kölcsönadott összegek tekintetében elfogadta. Ezt követően az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a felvett kölcsönt visszafizették. A másodfokú bíróság megítélése szerint az I.r.alperes által készített elszámolás, mivel azt más bizonyítékok nem erősítették meg, erre nem volt alkalmas. Az alpereseknek jogában állt nyugtát kérni az általuk átadott összegekről. A felperes nyugta kiállítását nem tagadta meg, a 250.000 Ft visszafizetését is nyugtával bizonyították. Mivel az alperesek a visszafizetés tényét bizonyítani nem tudták az elsőfokú bíróságnak az alpereseket 8,330.000 Ft-ban és járulékaiban marasztaló ítéleti rendelkezéseit helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen az alperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet. Az ítélet mellett kérték a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.034/2004/9. számú hatályon kívül helyező végzésének a felülvizsgálatát is. Kérték a megismételt eljárásban hozott mindkét fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság alapeljárásban hozott 15.P.21.264/2001/21. számú ítéletének helybenhagyását.

A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Pp.206. §-ának (1) bekezdésében, valamint a Pp. 215. §-ában írtak megsértésében jelölték meg. Előadták, hogy az eljáró bíróságok nem vették figyelembe, hogy a tanúvallomások ellentmondásosak voltak, több alkalommal volt megállapítható, hogy a felperes és az általa kihallgatni kért tanúk valótlanosságokat állítottak. Az elsőfokú bíróság az alapeljárás bizonyítékait a megismételt eljárásban nem vette figyelembe, a másodfokú bíróság pedig az alapeljárás bizonyítékait nem vetette egybe a megismételt eljárás bizonyítékaival. Sérelmezték, hogy az általuk bejelentett H Á tanú kihallgatását az eljáró bíróságok nem fogantatosították.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.-.-.-

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárást nem lehet kiterjeszteni a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.034/2004/9. számú végzésére. A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése szerint a Legfelsőbb Bíróságtól a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát lehet kérni. Tekintve, hogy a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező végzése az ügy érdemében hozott végzésnek nem tekinthető, ellene felülvizsgálati eljárásnak a Pp. 270. §-ának (2) bekezdése értelmében nincsen helye.

Az alpereseknek a jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelme is alaptalan. A felülvizsgálatnak a korlátozott jogorvoslati jellege következtében a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - a perben nem releváns kivételektől eltekintve - a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése szerint csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

A perbeli esetben az alperesek a felülvizsgálati kérelmükben a Pp. 206. §-a (1) bekezdésében foglaltak megsértésében jelölték meg a másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést, nevezetesen, hogy a másodfokú bíróság minden indokolás nélkül nem vetette egybe az alapeljárás során feltárt bizonyítékokat a megismételt eljárás bizonyítékaival, nem értékelte a nyilatkozatok és tanúvallomások között mutatkozó eltéréseket.

A másodfokú bíróság ítélete mentes az alperesek által felhozott hiányosságoktól. A másodfokú bíróság az alperesek előadásával ellentétben mérlegelte a beszerzett bizonyítékokat. Az ítélet indokolásában kifejtette, hogy a peres felek nyilatkozatainak ellentmondásosságára, a szembesítések eredménytelenségére figyelemmel a tényállást az okiratok tartalmának alapulvételével fogadta el. Az okirati bizonyítékokkal szemben nem találta elfogadhatónak azt az alperesi állítást, hogy nem az okiratokban foglalt, - összesen 8,580.000 Ft-ra jött létre a három kölcsönszerződés, illetőleg, hogy az első két szerződésben korábbi kölcsönökből fennmaradt - kamatokat is tartalmazó - tartozások prolongálása történt.

Helytállónan állapította meg, hogy a Pp. 196. §-a (1) bekezdésének a/ pontjára és 199. §-ára figyelemmel a magánokirattal szembeni bizonyítási kötelezettség az alpereseket terhelte, és azt is, hogy e kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni. Önmagában az I. r. alperes által készített számszaki levezetés - az egyes tételeket támogató egyéb bizonyítékok nélkül - nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy a szerződésekben írt tartozások kamatot is

tartalmaztak. Az okiratok alapján viszont az volt megállapítható, hogy az I. r. alperes három szerződéssel összesen 8,580.000 Ft-ot vett át a felperestől. Az alpereseknek ezek után azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy a kölcsönt visszafizették. Sem a kihallgatott tanú vallomása nem szolgált alapul arra, sem okiratok nem álltak ahhoz rendelkezésre, hogy a másodfokú bíróság az I. r. alperes által visszafizetett összeget meg tudja állapítani. Nem volt erre alkalmas az I. r. alperes által összeállított, már hivatkozott kimutatás sem. Ez a kimutatás csupán az I. r. alperes állításait tartalmazta anélkül, hogy egyes tételeit bármilyen bizonyíték - nyugta, vagy egyéb arra alkalmas okirat - alátámasztotta volna. Az I. r. alperes az alapeljárásban a 12. sorszámú jegyzőkönyvben tett személyes előadásában akként nyilatkozott, hogy a visszafizetések időpontját és összegét a kimutatásban foglaltaktól pontosabban nem tudja megjelölni, de hogy a kimutatást mi alapján állította össze, nem lehetett megállapítani. Ilyen körülmények között jogsértés nélkül állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a fenti kimutatás a törlesztések bizonyítására alkalmatlan volt.

A másodfokú bíróság a bizonyítékok fenti értékelése és belső meggyőződése szerinti elbírálása után jutott arra a következtetésre, hogy az alperesek nem tudták bizonyítani a kölcsön visszafizetését.

A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének nincsen helye. Amennyiben a felülvizsgálatot kérő fél a Pp. 206. §-ában foglaltak megsértésére hivatkozik, a Legfelsőbb Bíróság csak annak vizsgálatára szorítkozhat, hogy a másodfokú bíróság részéről nem volt-e logikátlan, okszerűtlen a bizonyítékok mérlegelése. Az alperesek a felülvizsgálati kérelmükben nem jelölték meg azt, hogy a másodfokú bíróságnak konkrétan milyen bizonyítékok helyes értékelése alapján kellett volna elfogadnia az alperesek azon előadását, hogy az 1999. november 8-án kötött kölcsönszerződések prolongáltak voltak, illetőleg, hogy az 1999. november 9-én kötött szerződés már magában foglalta az egy hónapra járó ügyleti kamatot is. Ugyancsak nem jelölték meg, hogy a másodfokú bíróságnak milyen bizonyítékok alapján kellett volna okszerűen arra következtetnie, hogy a kölcsönök visszafizetése megtörtént. A bizonyítékok iratellenes vagy okszerűtlen mérlegelése kimutatásának hiányában a Legfelsőbb Bíróság a bizonyítékok értékelésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértését nem tudta megvizsgálni. Ennek hiányában legfeljebb a bizonyítás anyagának újbóli felülmérlegelését végezhetette volna el, erre azonban a Pp-nek a felülvizsgálatról szóló rendelkezései nem biztosítanak jogi lehetőséget.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.499/2007/4. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Az alperesek felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelesek a felperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni. A felperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a/ pontja és (5) bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó 249.200 Ft ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

Az alperesek illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 64. §-a alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, és 15. §-ának (1) bekezdése szerint az alperesek kötelesek az államnak az adóhatóság felhívására megtéríteni.

Budapest, 2008.november 18.

**Salamonné Dr. Solymosi Ibolya s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró**

A kiadmány hitelével:

bírósági írnok
(PBné)